

Załącznik nr 1

do Zarządzenia nr 21/2026
z dnia 28.10.2026 r.

Dyrektora Szkoły Podstawowej nr 35 z Oddziałami Sportowymi im. Jana Parandowskiego w Gdańsku
w sprawie wprowadzenia dokumentacji bezpieczeństwa dotyczącej postępowania
w przypadku zagrożenia o charakterze terrorystycznym

w Szkole Podstawowej nr 35 z Oddziałami Sportowymi im. Jana Parandowskiego w Gdańsku.

PROCEDURA POSTĘPOWANIA

W PRZYPADKU WYSTĄPIENIA ZAGROŻENIA O CHARAKTERZE TERRORYSTYCZNYM ORAZ INNYCH ZDARZEŃ ZAGRAŻAJĄCYCH ŻYCIU I ZDROWIU

w Szkole Podstawowej nr 35 z Oddziałami Sportowymi im. Jana Parandowskiego w Gdańsku

ul. Wąsowicza 30, 80-318 Gdańsk

ZASADA NADRZĘDNA

We wszystkich procedurach priorytetem jest bezpieczeństwo własne i uczniów. Żadna procedura nie zobowiązuje do podejmowania działań zagrażających życiu lub zdrowiu. W sytuacji bezpośredniego zagrożenia życia zdrowy rozsądek i instynkt samozachowawczy mają pierwszeństwo przed każdą procedurą. W razie wątpliwości, czy sytuacja stanowi bezpośrednie zagrożenie — działaj tak, jakby stanowiła.

Wstęp

Celem procedury jest zwiększenie bezpieczeństwa osób przebywających na terenie obiektu, ujednolicenie zasad reagowania na zdarzenia o charakterze terrorystycznym oraz inne zagrożenia dla życia i zdrowia, ograniczenie skutków potencjalnych zdarzeń niebezpiecznych oraz zapewnienie czytelnych zasad postępowania w sytuacjach zagrożenia. Procedura obowiązuje pracowników szkoły. Uczniowie oraz inne osoby przebywające na terenie szkoły lub w jej bezpośrednim otoczeniu są zobowiązani do stosowania poleceń wydawanych na jej podstawie.

Koordynatorem działań w szkole jest wicedyrektor ds. sportowych. W czasie jego nieobecności obowiązki koordynatora wykonuje wicedyrektor ds. dydaktycznych.

PUNKT 1

SYGNAŁY ALARMOWE

Zasada ogólna:

- poniższe alarmy stanowią wewnętrzne sygnały bezpieczeństwa obowiązujące na terenie placówki,
- komunikaty głosowe alarmów przekazuje się co najmniej dwukrotnie, z krótką przerwą między powtórzeniami,
- w sytuacji bezpośredniego zagrożenia alarm może ogłosić każda osoba, która jako pierwsza zauważy zagrożenie,
- sygnał alarmu „Alarm Zamknij się w pomieszczeniu!” musi być wyraźnie odróżnialny od sygnału pożarowego — szkoła weryfikuje rozróżnialność sygnałów podczas ćwiczeń,
- sygnał alarmu „Alarm Opuść budynek!” jest tożsamy z sygnałem pożarowym określonym w Instrukcji Bezpieczeństwa Pożarowego placówki i nie podlega modyfikacji w ramach niniejszej procedury,
- każdy alarm powinien być uzupełniony komunikatem głosowym.

TABELA SYGNAŁÓW ALARMOWYCH

ALARM / KOMUNIKAT	SYGNAŁ	DZIAŁANIE	ZAGROŻENIE
ALARM ZAMKNIJ SIĘ W POMIESZCZENIU! UCIEKAJ, jeśli możesz — UKRYJ SIĘ, jeśli musisz. <i>Gdzie: najbliższe pomieszczenie. Zamknij i zablokuj drzwi. Z dala od okien i drzwi.</i>	Ciągły, pojedynczy sygnał dzwonka szkolnego, nadawany przez czas niezbędny do skutecznego ogłoszenia alarmu.	- zamknij i zablokuj drzwi - zasłoń okna i opuść rolety/żaluzje - siądź nisko — z dala od okien i drzwi - wyłącz światło i wycisz telefon - zachowaj ciszę i czekaj na służby - zadzwoń na numer alarmowy 112, gdy jest to bezpieczne	Masowy zabójca / terroryści / agresywna osoba
ALARM OPUŚĆ BUDYNEK! <i>Gdzie: miejsce zbiórki. Nie wracaj do budynku.</i>	Sygnał dzwonka szkolnego: cykliczne serie kilku krótkich dzwonek (po 2–3 s), nadawane przez czas niezbędny do skutecznego ogłoszenia alarmu, zgodnie z obowiązującą Instrukcją Bezpieczeństwa Pożarowego szkoły (sygnał alarmu pożarowego – bez modyfikacji).	- opuść budynek spokojnie - zabierz tylko to, co masz przy sobie - idź do miejsca zbiórki - śluchaj nauczyciela - nie wracaj do środka - zadzwoń na numer alarmowy 112, gdy jest to bezpieczne	Bomba / podejrzana przesyłka / pożar / dron lub element drona — wewnątrz budynku lub tuż przy nim
ALARM ZOSTAŃ W BUDYNKU! <i>Gdzie: z dala od okien i przeszkleń (np. korytarz w rejonie szatni, łącznik do sali gimnastycznej, korytarz w części gospodarczej piwnicy, korytarz na parterze)</i>	Sygnał dzwonka szkolnego trwający ok. 6–7 s, po nim krótka przerwa (ok. 2 s); sygnał powtarzany cyklicznie przez czas niezbędny do skutecznego ogłoszenia alarmu.	- zostań — nie wychodź na zewnątrz - odsuń się od okien - schroń się w głębi budynku (np. korytarz w rejonie szatni, łącznik do sali gimnastycznej, korytarz w części gospodarczej piwnicy, korytarz na parterze) - zamknij drzwi i okna, opuść rolety - czekaj na polecenia - zadzwoń na numer alarmowy 112, gdy jest to bezpieczne	Zagrożenie zewnętrzne / taranowanie pojazdem / bomba lub podejrany przedmiot na zewnątrz, oddalony od budynku / dron lub drony w powietrzu

W czasie lekcji klucze od sal posiadają nauczyciele. W czasie przerw część sal na parterze i piętrze pozostaje otwarta (z wychowawcą), a nauczyciele dyżurujący mają klucze do wybranych sal. Bezpośrednie opuszczenie budynku z pominięciem korytarzy umożliwiając okna dostosowane do ewakuacji (oddział „0”).

ODWOŁANIE ALARMU

„UWAGA! UWAGA! UWAGA! ODWOŁUJĘ ALARM. Zagrożenie minęło. Stosuj się do poleceń.”

Odwołuje: dyrektor lub osoba go zastępująca albo służby ratunkowe — komunikat w ich imieniu może przekazać wyznaczony koordynator.

Brak komunikatu o odwołaniu oznacza, że zagrożenie nadal trwa.

KOMUNIKATY GŁOSOWE

Komunikaty głosowe towarzyszące alarmom przekazywane są równorzędnie: przez radiowęzeł, za pomocą megafonu elektrycznego lub ustnie — wybiera się sposób najszybszy i dostępny; w razie braku zasilania — megafonem lub ustnie. Sygnał alarmu (dzwonek) ogłasza się z dyżurki. Na zajęciach poza budynkiem głównym (sala gimnastyczna przy ul. Cystersów, hala Olivia) alarm ogłasza się komunikatem głosowym; w sali przy ul. Cystersów drzwi otwiera i zamyka nauczyciel wychowania fizycznego.

Rekomendacja techniczna: W przypadku wyposażenia szkoły w stacjonarny system alarmowy zaleca się, aby umożliwiał on odtwarzanie komunikatów głosowych w pętli do czasu odwołania alarmu oraz uruchamianie alarmu z więcej niż jednego miejsca na terenie szkoły. Zaleca się także zapewnienie megafonu na każdej kondygnacji oraz wskazanie miejsca jego przechowywania i osoby odpowiedzialnej.

PUNKT 2**PROCEDURA 4U!**

Rekomendowana przez ABW · Centrum Antyterrorystyczne · MSWiA · RCB

Możesz wejść na każdym etapie — nie musisz przechodzić przez kroki 1–3.

1 UWAŻAJ

Zwracaj uwagę na nienaturalne zdarzenia i zachowania osób. Nigdy nie bądź obojętny. Informacje o zagrożeniu przekazuj na numer alarmowy 112.

▼ *jeśli zagrożenie potwierdzone i możesz się bezpiecznie oddalić*

2 UCIEKAJ

Jeśli usłyszysz wybuch lub strzały — nie podchodź! Jeśli możesz — uciekaj! Nie wracaj na miejsce zdarzenia. Informuj mijane osoby o zagrożeniu. Zadzwoń na numer alarmowy 112, gdy jest to bezpieczne.

▼ *jeśli ucieczka nie jest możliwa lub jest zbyt niebezpieczna*

3 UKRYJ SIĘ

Jeśli ucieczka nie jest możliwa lub jest zbyt niebezpieczna — ukryj się! Zabarykaduj pomieszczenie, wycisz telefon i odsuń się od okien i drzwi. Zadzwoń na numer alarmowy 112, gdy jest to bezpieczne.

4 UDAREMNIJ ATAK

Jeśli nie możesz się ukryć ani uciec — udaremnij atak! Działaj przez zaskoczenie i we współpracy z innymi osobami. Zadzwoń na numer alarmowy 112, gdy jest to bezpieczne.

Pamiętaj! W sytuacji zagrożenia telefon służy do wezwania pomocy, nie do rejestracji zdarzeń. Nie rób zdjęć, nie nagrywaj filmów!

PUNKT 3**ZASADA ZUPA**

Przed każdym działaniem — zastosuj ZUPĘ, o ile nie opóźnia ona natychmiastowego działania ratującego życie. Mózg pod wpływem stresu wykonuje tylko proste polecenia — ZUPA działa właśnie dlatego, że jest prosta.

Z**ZATRZYMAJ SIĘ**

Chwila zatrzymania — zanim ruszysz, stań w bezpiecznym miejscu

U**USPOKÓJ SIĘ**

Wdech nosem, wydech ustami — tylko spokój pozwoli ci skutecznie działać

P**POMYŚL**

Gdzie jestem? Co widzę? Co mogę zrobić?

A**ADEKWATNIE ZAREAGUJ — DZIAŁAJ**

Zastosuj procedurę 4U dopasowaną do sytuacji

PUNKT 4**MASOWY ZABÓJCA****Definicja**

Masowy zabójca to osoba lub grupa osób, których celem jest zabicie jak największej liczby ludzi w krótkim czasie. Nie negocjuje. Nie bierze zakładników.

W przypadku bezpośredniego zagrożenia — ogłoś:

„ALARM ZAMKNIJ SIĘ W POMIESZCZENIU!”

Sygnal: ciągły, pojedynczy sygnał dzwonka szkolnego.

ZUPA Zatrzymaj się · Uspokój się · Pomyśl · Adekwatnie zareaguj — działaj

Zastosuj procedurę 4U natychmiast.

UWAŻAJ

Obserwuj otoczenie z bezpiecznego miejsca — nie zbliżaj się do zagrożenia. Nie ignoruj nienaturalnych zachowań, krzyków, chaosu, paniki, strzałów czy wybuchów. Nigdy nie bądź obojętny — jeśli coś wzbudza niepokój, informuj dyrektora, osobę go zastępującą lub koordynatora albo powiadom 112.

UCIEKAJ — gdy masz możliwość

- Opuść miejsce zagrożenia najkrótszą dostępną drogą.
- Ostrzegaj napotkane osoby. Zabierz tylko to, co masz przy sobie.
- Zadzwoń na numer alarmowy 112, gdy jest to bezpieczne.

UKRYJ SIĘ — gdy ucieczka jest niemożliwa

- Wejdź do pomieszczenia, zamknij i zablokuj drzwi tak, byś mógł w razie potrzeby szybko uciec.
- Zasłoń okna (rolety, żaluzje, kurtyny). Wyłącz światło.
- Siądź nisko na podłodze — z dala od okien i drzwi.
- Zachowaj ciszę. Wycisz telefon.
- Zadzwoń na numer alarmowy 112, gdy jest to bezpieczne.
- Planuj ucieczkę — sprawdź możliwość wyjścia przez okno lub inne wyjście.
- Planuj samoobronę — szukaj przedmiotu do walki, uzgadniaj działania z innymi.
- Nie otwieraj drzwi — czekaj na służby.

UDAREMNIJ ATAK — absolutna ostateczność

- Działaj tylko gdy napastnik bezpośrednio atakuje i nie ma żadnej innej opcji.
- Działaj przez zaskoczenie i we współpracy z innymi.
- Do walki użyj dostępnych przedmiotów, np.: krzesło, gaśnica, teczka, klucze, kurtka, gaz pieprzowy.

PO PRZYBYCIU SŁUŻB

- Zachowaj spokój. Trzymaj ręce widoczne.
- Wykonuj polecenia funkcjonariuszy.
- Jeśli jesteś ranny — zgłoś to funkcjonariuszom.

PUNKT 5**GRUPA TERRORYSTÓW / SYTUACJA ZAKŁADNICZA****Definicja**

Grupa terrorystów to osoby działające w zorganizowany sposób, dążące do osiągnięcia celów politycznych, religijnych lub finansowych. W odróżnieniu od masowego zabójcy — terroryści biorą zakładników. Negocjują. Zakładnik ma dla nich wartość.

**W przypadku bezpośredniego zagrożenia — ogłoś:
„ALARM ZAMKNIJ SIĘ W POMIESZCZENIU!”**

Sygnal: ciągły, pojedynczy sygnał dzwonka szkolnego.

ZUPA Zatrzymaj się · Uspokój się · Pomyśl · Adekwatnie zareaguj — działaj

Zastosuj procedurę 4U — jeśli masz możliwość ucieczki lub ukrycia.

UWAŻAJ

Obserwuj otoczenie z bezpiecznego miejsca — nie zbliżaj się do zagrożenia. Nie ignoruj nienaturalnych zachowań, krzyków, chaosu, paniki, strzałów czy wybuchów. Nigdy nie bądź obojętny — jeśli coś wzbudza niepokój, informuj dyrektora, osobę go zastępującą lub koordynatora albo powiadom 112.

UCIEKAJ — gdy masz możliwość

- Uciekaj tylko gdy terroryści Cię nie widzą i nie są w stanie Cię zaatakować.
- Opuść miejsce zagrożenia najkrótszą dostępną drogą.
- Nie zatrzymuj się — ruch to przeżycie.
- Ostrzegaj napotkane osoby. Zabierz tylko to, co masz przy sobie.
- Zadzwoń na numer alarmowy 112, gdy jest to bezpieczne.

UKRYJ SIĘ — gdy ucieczka jest niemożliwa

- Wejdź do pomieszczenia. Zabarykaduj drzwi tak, byś mógł w razie potrzeby szybko uciec.
- Odsuń się od drzwi — napastnik może strzelać przez drzwi.
- Zasłoń okna (rolety, żaluzje, kurtyny). Wyłącz światło.
- Siądź nisko na podłodze — z dala od okien i drzwi.
- Wycisz telefon · zachowaj ciszę.
- Zadzwoń na numer alarmowy 112, gdy jest to bezpieczne.
- Planuj ucieczkę — sprawdź czy możliwe jest wyjście przez okno lub inne wyjście.
- Planuj samoobronę — szukaj przedmiotu do walki, uzgadniaj działania z innymi.
- Nie otwieraj drzwi — czekaj na służby.

UDAREMNIJ ATAK — absolutna ostateczność

- Udaremnienie ataku jest rzadziej uzasadnione niż przy masowym zabójcy — terroryści traktują zakładników jako wartość, walka może zwiększyć ryzyko dla wszystkich.
- Działaj tylko gdy napastnik bezpośrednio atakuje i nie ma żadnej innej opcji.
- Działaj przez zaskoczenie i we współpracy z innymi.
- Do walki użyj dostępnych przedmiotów, np.: krzesło, gaśnica, teczka, klucze, kurtka, gaz pieprzowy.

- Jeśli zostałeś zauważony i nie masz możliwości ucieczki ani ukrycia — wchodzisz w tryb zakładnika.

JESTEŚ ZAKŁADNIKIEM

- Kontroluj emocje · nie prowokuj · nie zwracaj na siebie uwagi.
- Unikaj długiego kontaktu wzrokowego.
- Wykonuj polecenia napastników · pytaj o zgodę na każde działanie.
- Oddaj przedmioty osobiste na żądanie.
- Pokaż, że jesteś osobą — podaj imię, wspomnij o rodzinie.
- Nie rozmawiaj o polityce ani religii · ukryj symbole.
- Jedz i pij to, co oferują — zachowaj siły.
- Zapamiętuj szczegóły — liczba, wygląd, ubiór napastników.
- Czekaj na służby — działaj tylko przy realnej szansie ucieczki.
- Jako zakładnik masz dla nich wartość — to zwiększa Twoje szanse.

PO PRZYBYCIU SŁUŻB

- Zachowaj spokój. Trzymaj ręce widoczne.
- Wykonuj polecenia funkcjonariuszy.
- Jeśli jesteś ranny — zgłoś to funkcjonariuszom.

PUNKT 6**AGRESYWNA OSOBA****Definicja**

Osoba zachowująca się agresywnie — słownie lub fizycznie — która może stanowić zagrożenie dla innych, w tym z użyciem niebezpiecznego narzędzia. Może to być uczeń, rodzic, osoba z zewnątrz lub pracownik szkoły.

ZUPA Zatrzymaj się · Uspokój się · Pomyśl · Adekwatnie zareaguj — działaj

Priorytetem jest bezpieczeństwo uczniów.

ETAP 1 — Deeskalacja

sytuacja napięta, ale kontrolowana

- Zachowaj spokój — mów wolno i spokojnym tonem.
- Słuchaj, ale obserwuj zachowanie.
- Utrzymuj dystans — ok. 2 metry.
- Stój bliżej wyjścia — miej drogę odwrotu.
- Trzymaj ręce widoczne.
- Unikaj długiego kontaktu wzrokowego.
- Dyskretnie wezwij pomoc — skorzystaj z telefonu albo poproś innego pracownika o powiadomienie dyrektora, wicedyrektora lub sekretariatu.
- Jeśli czujesz zagrożenie — natychmiast zwiększ dystans.

▼ *Przejdź do Etapu 2 — jeśli osoba ignoruje polecenia lub zbliża się.*

ETAP 2 — Eskalacja

zachowanie staje się niebezpieczne

- Oddal się od osoby agresywnej.
- Wyprowadź uczniów w kierunku przeciwnym do zagrożenia.
- Zachowaj dystans — wykorzystuj przeszkody jako barierę.
- Zadzwoń na numer alarmowy 112, gdy jest to bezpieczne.

▼ *Przejdź do Etapu 3 — jeśli pojawia się broń, niebezpieczne narzędzie lub próba ataku.*

Ogłoś: ALARM ZAMKNIJ SIĘ W POMIESZCZENIU!

ETAP 3 — Zagrożenie życia

bezpośrednie zagrożenie

Zastosuj procedurę 4U — uciekaj, ukryj się lub udaremnij atak. W sytuacji bezpośredniego zagrożenia życia masz prawo do obrony koniecznej z użyciem dostępnych środków — przedmiotów codziennego użytku (krzesło, gaśnica, teczka) oraz ogólnodostępnych środków ochrony osobistej (np. gaz pieprzowy/żelowy), jeśli są dostępne. Wykonuj polecenia służb.

PUNKT 7**TARANOWANIE POJAZDEM****Definicja**

Celowe użycie pojazdu jako narzędzia ataku w celu spowodowania ofiar wśród osób przebywających na zewnątrz lub w bezpośrednim otoczeniu szkoły.

W przypadku bezpośredniego zagrożenia — ogłoś:

„ALARM ZOSTAŃ W BUDYNKU!”

Sygnal: dzwonek szkolny trwający ok. 6–7 s, po nim krótka przerwa (ok. 2 s); sygnał powtarzany cyklicznie przez czas niezbędny do skutecznego ogłoszenia alarmu.

ZUPA Zatrzymaj się · Uspokój się · Pomyśl · Adekwatnie zareaguj — działaj

GDY JESTEŚ NA ZEWNĄTRZ

- Oddal się od drogi i toru jazdy pojazdu.
- Wejdź do najbliższego bezpiecznego budynku lub pomieszczenia.
- Jeżeli wejście jest niemożliwe — uciekaj prostopadle do kierunku jazdy pojazdu.
- Szukaj osłony za trwałymi przeszkodami — mur, słup, schody.
- Unikaj otwartych przestrzeni.
- Zadzwoń na numer alarmowy 112, gdy jest to bezpieczne.

GDY JESTEŚ W BUDYNKU

- Pozostań w budynku — nie wychodź na zewnątrz.
- Odsuń się od okien i wejść od strony zagrożenia.
- Przejdź do pomieszczenia wewnętrznego — odsuń się od okien i zewnętrznych ścian budynku.
- Oczekuj na odwołanie alarmu.
- Zadzwoń na numer alarmowy 112, gdy jest to bezpieczne.

PO ZDARZENIU

- Nie podchodź do miejsca zdarzenia — zagrożenie może się powtórzyć.
- Nie opuszczaj bezpiecznego miejsca do czasu potwierdzenia, że zagrożenie minęło.
- Zadzwoń na numer alarmowy 112, jeżeli nie zostało to wcześniej wykonane.
- Udziel pierwszej pomocy poszkodowanym — jeśli jest to bezpieczne.
- Wykonuj polecenia służb.

PUNKT 8**ZAGROŻENIE BOMBOWE****Definicja**

Zagrożenie bombowe to sytuacja związana z podejrzeniem podłożenia ładunku wybuchowego lub otrzymaniem informacji o możliwości jego użycia na terenie szkoły. Dotyczy to podejrzanego przedmiotu mogącego zawierać materiały wybuchowe, znalezionego wewnątrz budynku lub na terenie zewnętrznym szkoły. Ładunek umieszczony bezpośrednio przy budynku (np. przy oknie lub ścianie zewnętrznej) traktuje się jak zagrożenie wewnątrz budynku.

ZUPA Zatrzymaj się · Uspokój się · Pomyśl · Adekwatnie zareaguj — działaj

Decyzję o dalszych działaniach (ewakuacja lub pozostanie w budynku) podejmuje dyrektor lub osoba go zastępująca — po ocenie sytuacji i w konsultacji ze służbami. W przypadku bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia każdy pracownik ogłasza właściwy alarm (Opuść budynek! lub Zostań w budynku! — zależnie od miejsca zagrożenia) i podejmuje niezwłoczne działania ochronne, bez oczekiwania na decyzję dyrektora lub osoby go zastępującej, oraz dzwoni na numer alarmowy 112, o ile jest to możliwe bez narażenia własnego życia lub zdrowia.

OTRZYMANIE INFORMACJI O PODŁOŻENIU BOMBY

- Zachowaj spokój — nie rozłączaj się, jeśli to rozmowa telefoniczna.
- Zapisz lub zapamiętaj jak najwięcej szczegółów — wypełnij checklistę.
- Zadzwoń na numer alarmowy 112, gdy jest to bezpieczne.
- Powiadom dyrektora, osobę go zastępującą lub koordynatora.

→ Załącznik nr 2 – Formularz rozmowy ze zgłaszającym podłożenie urządzenia wybuchowego

PODEJRZANY PRZEDMIOT WEWNĄTRZ BUDYNKU

W przypadku bezpośredniego zagrożenia — ogłoś:
„ALARM OPUŚĆ BUDYNEK!”

Sygnal: cykliczne serie kilku krótkich dzwonek (po 2–3 s), nadawane przez czas niezbędny do skutecznego ogłoszenia alarmu (sygnal pożarowy).

- Nie dotykaj · nie otwieraj · nie przemieszczaj · nie fotografuj.
- Oddal się i ostrzeż inne osoby w pobliżu.
- Ogranicz dostęp do miejsca zagrożenia — jeżeli jest to bezpieczne.
- Nie korzystaj z telefonu w bezpośredniej bliskości przedmiotu — oddal się i dopiero wtedy zadzwoń na numer alarmowy 112.
- Powiadom dyrektora, osobę go zastępującą lub koordynatora.

NIE DOTYKAJ · NIE RUSZAJ · ODDAL SIĘ · ZADZWOŃ NA 112

EWAKUACJA

- Ewakuuj budynek zgodnie z planem ewakuacji. Nie używaj wind.
- Nie wracaj po rzeczy. Zabierz tylko to, co masz przy sobie.
- Oddal się na bezpieczną odległość — minimum 150 metrów od podejrzanego przedmiotu, a w przypadku podejrzenia większego ładunku (pojazd, duża paczka) — jak najdalej.
- Wykorzystaj naturalne przesłony: mury, nasypy, narożniki budynków. Unikaj przeszkleń.
- Miejsce zbiórki: **do uzgodnienia z Miastem Gdańsk.**

- Sprawdź obecność uczniów i przekaż meldunek koordynatorowi.
- Zadzwoń na numer alarmowy 112, jeżeli nie zostało to wcześniej wykonane.

PODEJRZANY PRZEDMIOT NA ZEWNĄTRZ, ODDALONY OD BUDYNKU

Dotyczy sytuacji, w której podejrzany przedmiot znajduje się na otwartym terenie szkoły, oddalony od budynku (np. boisko, dziedziniec, parking).

W przypadku bezpośredniego zagrożenia — ogłoś: „ALARM ZOSTAŃ W BUDYNKU!”

Sygnal: dzwonek szkolny trwający ok. 6–7 s, po nim krótka przerwa (ok. 2 s); sygnał powtarzany cyklicznie przez czas niezbędny do skutecznego ogłoszenia alarmu.

- Nie zbliżaj się do przedmiotu, nie dotykaj, nie przemieszczaj, nie fotografuj.
- Odizoluj miejsce i oddal się na bezpieczną odległość — minimum 150 metrów (więcej przy większym lub nietypowym przedmiocie), wykorzystując naturalne osłony (mury, nasypy, narożniki budynków) i unikając przeszkleń.
- Zadzwoń na numer alarmowy 112.
- Powiadom koordynatora lub dyrektora.
- Osoby przebywające na zewnątrz kieruj do budynku od strony przeciwnej do zagrożenia.
- Sprawdź obecność uczniów i innych osób pod opieką, prześlij meldunek koordynatorowi.
- Wykonuj polecenia służb.

JEŚLI DOSZŁO DO WYBUCHU

- Natychmiast szukaj osłony — schowaj się za trwałą przeszkodą lub połóż się na ziemi osłaniając głowę i kark.
- Oddal się od miejsca wybuchu — możliwe są kolejne eksplozje.
- Sprawdź swoje obrażenia — jeśli możesz, udziel sobie pomocy.
- Pomóż innym wydostać się i udziel pierwszej pomocy — jeśli jest to bezpieczne.
- Nie dotykaj podejrzanych przedmiotów.
- Zadzwoń na numer alarmowy 112, gdy jest to bezpieczne.
- Wykonuj polecenia służb.

PO ZDARZENIU

- Nie opuszczaj bezpiecznego miejsca do czasu potwierdzenia, że zagrożenie minęło.
- Nie wracaj na teren zdarzenia.
- Zadzwoń na numer alarmowy 112, jeżeli nie zostało to wcześniej wykonane.
- Udziel pierwszej pomocy — jeśli jest to bezpieczne.
- Wykonuj polecenia służb.

PUNKT 9**NIEBEZPIECZNA PRZESYŁKA / ZAGROŻENIE CBRN****Definicja**

List, paczka lub przedmiot mogący zawierać substancję chemiczną, biologiczną, radiologiczną lub nuklearną (CBRN). Najczęściej dotyczy dyżurki lub sekretariatu.

W przypadku bezpośredniego zagrożenia — ogłoś:

„ALARM OPUŚĆ BUDYNEK!”

Sygnał: cykliczne serie kilku krótkich dzwonek (po 2–3 s), nadawane przez czas niezbędny do skutecznego ogłoszenia alarmu (sygnał pożarowy).

ZUPA Zatrzymaj się · Uspokój się · Pomyśl · Adekwatnie zareaguj — działaj

ZASADA OPERACYJNA: Priorytetem jest izolacja miejsca zdarzenia i ograniczenie rozprzestrzeniania się substancji. Nikt — ani nauczyciel, ani dyrektor — nie jest w stanie ocenić zasięgu skażenia. To zadanie służb.

CECHY PODEJRZANEJ PRZESYŁKI

- Nieznany nadawca lub brak adresu zwrotnego.
- Widoczny proszek, płyn, dziwny zapach lub płamy.
- Nierówna forma, nadmierna lub nierówno rozłożona waga.
- Otwory wentylacyjne, druciki, elementy elektroniczne.

PODEJRZANA PRZESYŁKA — nieotwarta

- Nie dotykaj · nie otwieraj · nie wężaj · nie potrząsaj.
- Jeśli trzymasz przesyłkę — odłóż ją ostrożnie na płaskiej powierzchni. Nie przenoś jej dalej. Zostaw widoczną · nie przykrywaj.
- Opuść pomieszczenie · zamknij drzwi.
- Ostrzeż osoby w pobliżu — nie pozwól nikomu wchodzić do pomieszczenia.
- Jeżeli cechy przesyłki wskazują na bezpośrednie zagrożenie życia — ogłoś ALARM OPUŚĆ BUDYNEK; w pozostałych przypadkach ogranicz się do izolacji pomieszczenia i wezwania służb.
- Umyj ręce wodą z mydłem, jeśli miałeś kontakt z przesyłką.
- Zadzwoń na numer alarmowy 112, gdy jest to bezpieczne.
- Powiadom dyrektora, osobę go zastępującą lub koordynatora.

NIE DOTYKAJ · ODŁÓŻ · OPUŚĆ · ZAMKNIJ · ZADZWOŃ NA 112

GDY SUBSTANCJA SIĘ WYDOSTAŁA

przesyłka otwarta lub kontakt z substancją

- Nie dotykaj substancji · nie strzepuj z ubrania · nie dotykaj twarzy.
- Jeśli jest to bezpieczne — zamknij okna.
- Opuść pomieszczenie natychmiast — zamknij drzwi za sobą.
- Ostrzeż osoby w pobliżu — nie pozwól nikomu wchodzić do pomieszczenia.
- Ogłoś: **ALARM OPUŚĆ BUDYNEK!** — wskazując osobno wyjście dla osób z podejrzeniem skażenia.
- Jeśli jesteś z podejrzeniem skażenia — wyznacz inną osobę do kierowania ewakuacją.
- Zdejmij wierzchnią odzież — może to usunąć znaczną część skażenia (w zależności od rodzaju skażenia i odzieży nawet ok. 80–90%).
- Jeśli skóra piecze lub swędzi — płucz dużą ilością wody.
- Zadzwoń na numer alarmowy 112, gdy jest to bezpieczne.
- Zapisz, kto przebywał w pomieszczeniu i miał kontakt z przesyłką.
- Powiadom dyrektora, osobę go zastępującą lub koordynatora.

NIE DOTYKAJ · NIE ROZNOŚ · OPUŚĆ · ALARM · ZADZWOŃ NA 112

EWAKUACJA BUDYNKU

po ogłoszeniu alarmu

- Ewakuuj cały budynek — zakres skażenia oceniają służby po przybyciu.
- Osoby z podejrzeniem skażenia — wychodzą przez najbliższe wyjście · trzymają się razem · nie zbliżają się do innych.
- Osoby nieskażone — ewakuują się innym wyjściem · nie zbliżają się do osób z podejrzeniem skażenia.
- Miejsce zbiórki: **do uzgodnienia Miasta Gdańsk**. Dalsze rozmieszczenie osób odbywa się zgodnie z poleceniami służb.
- Sprawdź obecność uczniów i przekaz meldunek koordynatorowi.
- Nie wracaj do budynku — służby oceniają zasięg skażenia i zarządzają dalsze działania.
- Wykonuj polecenia służb.

PUNKT 10**PODZIAŁ RÓL I ODPOWIEDZIALNOŚĆ**

W sytuacji zagrożenia każdy pracownik szkoły działa zgodnie ze swoją rolą. Działaniami operacyjnymi kieruje wyznaczony koordynator. Nieobecność koordynatora nie zwalnia z działania — jego obowiązki wykonuje osoba go zastępująca, wskazana w procedurze (koordynator — wicedyrektor ds. sportowych; zastępca koordynatora — wicedyrektor ds. dydaktycznych).

KOORDYNATOR DZIAŁAŃ

W Szkole Podstawowej nr 35 z Oddziałami Sportowymi im. Jana Parandowskiego w Gdańsku funkcję koordynatora działań pełni wicedyrektor ds. sportowych, a podczas jego nieobecności — wicedyrektor ds. dydaktycznych. Niezależnie od tego dyrektor szkoły zachowuje nadrzędne uprawnienia decyzyjne określone w zarządzeniu wprowadzającym niniejszą procedurę.

NATYCHMIAST:

- Ogłasza alarm lub natychmiast przejmuje kierowanie alarmem ogłoszonym przez pracownika.
- Natychmiast dzwoni na numer alarmowy 112.
- Koordynuje ewakuację lub schronienie zgodnie z rodzajem alarmu. W przypadku ewakuacji wskazuje miejsce zbiórki.

DALEJ:

- Wyznacza osoby do realizacji kluczowych zadań.
- Przekazuje służbom niezbędne informacje i koordynuje współpracę z nimi.
- Zbiera meldunki od nauczycieli i weryfikuje stan osobowy szkoły.
- Koordynuje działania do czasu odwołania alarmu przez dyrektora lub osobę go zastępującą.
- Organizuje wsparcie psychologiczne po zakończeniu zdarzenia.
- Dokumentuje przebieg zdarzenia.

Komunikację z rodzicami podczas zdarzenia prowadzi dyrektor szkoły; w czasie jego nieobecności zastępuje go wicedyrektor ds. dydaktycznych (patrz Punkt 11).

NAUCZYCIEL

- Reaguje natychmiast na sygnał alarmowy — nie czeka na potwierdzenie.
- W przypadku bezpośredniego zagrożenia życia może samodzielnie ogłosić alarm.
- Wyprowadza lub ukrywa uczniów zgodnie z rodzajem alarmu.
- Sprawdza obecność uczniów w e-dzienniku, a w przypadku braku takiej możliwości — ustnie, poprzez wywołanie listy uczniów pozostających pod jego opieką, i niezwłocznie melduje koordynatorowi.

WZÓR MELDUNKU

Klasa [oznaczenie] — stan [liczba obecnych / liczba na liście] — lokalizacja [sala/miejsce] — [bez urazów / urazy: opis].

Przykład: „Klasa 2A, stan 22 na 23 — brak 1 ucznia, sala nr 18, bez urazów.”

- Udziela pierwszej pomocy w zakresie swoich kompetencji.
- Nie opuszcza uczniów do czasu przekazania ich pod opiekę służb lub rodziców.
- Poleca uczniom wyciszenie telefonów.

- Wykonuje polecenia koordynatora i służb.
- Jeśli alarm zastaje uczniów poza budynkiem — przy alarmie Zamknij się w pomieszczeniu! i Opuść budynek! nie wprowadza ich do budynku, oddala ich od budynku, sprawdza obecność i zgłasza się do koordynatora.
- Wyjątek: przy alarmie Zostań w budynku! — natychmiast wprowadza uczniów do budynku.

WICEDYREKTOR DS. SPORTOWYCH (KOORDYNATOR)

- Utrzymuje kontakt ze służbami ratunkowymi w trakcie zdarzenia.
- Przygotowuje dla służb ratunkowych niezbędną dokumentację — plan budynku, monitoring, listy uczniów.
- Wykonuje polecenia służb ratunkowych.

WICEDYREKTOR DS. DYDAKTYCZNYCH

- Zastępuje koordynatora w razie jego nieobecności (patrz Punkt 11).
- Przejmuje wtedy kontakt ze służbami ratunkowymi i przygotowanie dla nich dokumentacji.
- Wykonuje polecenia koordynatora i służb ratunkowych.

SEKRETARIAT

- Pracownik sekretariatu może jako pierwszy odebrać zgłoszenie o zagrożeniu — natychmiast powiadamia koordynatora.
- Przy zagrożeniu bombowym wypełnia Załącznik nr 2 – Formularz rozmowy ze zgłaszającym podłożenie urządzenia wybuchowego.
- Przygotowuje aktualne listy uczniów oraz inne dane niezbędne do ustalenia stanu osobowego.
- Wykonuje polecenia koordynatora i służb.

WOŻNA I SZATNIARKA

- Reagują na sygnał alarmowy zgodnie z rodzajem alarmu.
- Kierują przybyłe służby do ustalonego punktu przyjęcia służb, zgodnie z planem obiektu.
- Zabezpieczają wejścia i ograniczają dostęp osób z zewnątrz — woźna wpuszcza osoby głównym wejściem, a szatniarka uczniów wejściem H.
- Udostępniają klucze do pomieszczeń na polecenie koordynatora lub służb. Klucze do wyjść ewakuacyjnych znajdują się na dyżurce.
- Wszystkie działania wykonują wyłącznie wtedy, gdy nie zagrażają ich życiu lub zdrowiu.

WYJŚCIA EWAKUACYJNE

- Każda z wymienionych osób otwiera wyznaczone wyjście ewakuacyjne i wspomaga kierowanie ruchem, zgodnie z Instrukcją Bezpieczeństwa Pożarowego i poleceniami koordynatora:
- wyjścia A, B, H — woźna,
- wyjścia I, D, G — pracownik kuchni,
- wyjścia C, E, F — trenerzy i nauczyciele wychowania fizycznego.
- Wszystkie działania wykonują wyłącznie wtedy, gdy nie zagrażają ich życiu lub zdrowiu.

KONSERWATOR

- Wyłącza media np.: gaz, energię elektryczną i inne na polecenie koordynatora lub służb. Podczas nieobecności konserwatora media wyłącza wicedyrektor ds. sportowych.
- Wszystkie działania wykonuje wyłącznie wtedy, gdy nie zagrażają jego życiu lub zdrowiu.

UCZNIOWIE ZE SPECJALNYMI POTRZEBAMI

W szkole uczą się uczniowie wymagający wsparcia. Działania należy dostosować do indywidualnych potrzeb oraz możliwości psychofizycznych uczniów. W sytuacji zagrożenia każdy pracownik sprawujący w danym momencie opiekę nad uczniami odpowiada za podjęcie działań zapewniających im bezpieczeństwo, z uwzględnieniem ich możliwości oraz rodzaju zagrożenia. W przypadku konieczności udzielenia dodatkowego wsparcia pracownicy współdziałają ze sobą zgodnie z poleceniami koordynatora działań lub osoby przez niego wyznaczonej. Wsparcia uczniom udzielają w szczególności nauczyciele współorganizujący kształcenie oraz nauczyciele świetlicy i biblioteki. Jeżeli potrzeby konkretnego ucznia wymagają szczególnych rozwiązań organizacyjnych podczas sytuacji zagrożenia, dyrektor określa je w odrębnych ustaleniach obowiązujących pracowników. Ponieważ część uczniów może nie odebrać lub nie zrozumieć sygnału alarmowego, pracownik sprawujący nad nimi opiekę przekazuje informację o alarmie w sposób dostosowany do możliwości ucznia, wykorzystując stosowane w szkole metody komunikacji. Rozwiązania takie powinny być okresowo weryfikowane podczas ćwiczeń i aktualizowane po każdej istotnej zmianie potrzeb ucznia lub organizacji pracy.

PUNKT 11

KOMUNIKACJA Z RODZICAMI W KRYZYSIE

W trakcie zdarzenia priorytetem jest bezpieczeństwo uczniów — nie komunikacja z rodzicami. Informowanie rodziców nie może zakłócać działań ratunkowych ani dezorganizować pracy służb.

W TRAKCIE ZDARZENIA

Komunikację z rodzicami podczas zdarzenia prowadzi dyrektor szkoły; w czasie jego nieobecności zastępuje go wicedyrektor ds. dydaktycznych. Sekretariat szkoły wspiera koordynację, zlecając wyznaczonemu pracownikowi wysłanie do rodziców krótki komunikat niezwłocznie po ogłoszeniu alarmu, zanim informacja o zdarzeniu dotrze do rodziców nieformalnymi kanałami (np. od uczniów) i wywoła niepotrzebny niepokój.

WZÓR KOMUNIKATU DO RODZICÓW

„W szkole ogłoszono alarm. Uczniowie pozostają pod opieką personelu.
Prosimy o nieprzyjeżdżanie do szkoły — może to utrudnić działania służb i narazić Państwa
i uczniów na niebezpieczeństwo.
O dalszych działaniach poinformujemy w kolejnym komunikacie.”

- Kontakt telefoniczny z rodzicami prowadzi wyznaczony pracownik i przekazuje wyłącznie zatwierdzone komunikaty.
- Nie podawać szczegółów zdarzenia do czasu zakończenia działań służb.
- Szkoła przekazuje wyłącznie potwierdzone informacje.
- Do czasu zakończenia działań służb prosimy o niepublikowanie zdjęć, nagrań ani niepotwierdzonych informacji dotyczących zdarzenia.

PO ZDARZENIU — ODBIÓR UCZNIÓW

- Koordynator wyznacza miejsce odbioru uczniów — poza strefą zdarzenia i działań służb.
- Uczeń może być odebrany wyłącznie przez osobę uprawnioną zgodnie z dokumentacją szkoły; odbiór potwierdza się podpisem na liście obecności.
- W przypadku braku możliwości kontaktu z rodzicami — koordynator powiadamia odpowiednie służby.

PUNKT 12**Postanowienia końcowe**

Zapisy dotyczące szkoleń i materiałów mają charakter zaleceń — szkoła wdraża je zgodnie z własnymi możliwościami organizacyjnymi.

Obowiązywanie

- Procedura obowiązuje pracowników szkoły. Uczniowie oraz inne osoby przebywające na terenie szkoły lub w jej bezpośrednim otoczeniu są zobowiązani do stosowania poleceń wydawanych na jej podstawie.
- Wszyscy pracownicy są zobowiązani do zapoznania się z procedurą.
- Procedura nie zastępuje poleceń służb ratunkowych i porządkowych.
- Szkoła przeprowadza praktyczne sprawdzenie organizacji i warunków ewakuacji nie rzadziej niż raz w roku, w terminie nie dłuższym niż 3 miesiące od rozpoczęcia korzystania z obiektu przez nowych użytkowników, zgodnie z obowiązującymi przepisami ochrony przeciwpożarowej.

Zalecenia szkoleniowe

- Szkolenie wstępne — każdy nowy pracownik zapoznaje się z procedurami bezpieczeństwa przed rozpoczęciem samodzielnej pracy.
- Szkolenie roczne — omówienie procedur z całym personelem, połączone z ćwiczeniami obejmującymi pozostałe procedury (np. „Zamknij się w pomieszczeniu!”, „Zostań w budynku!”) — zalecane co najmniej raz w roku.
- Ćwiczenie z udziałem właściwych służb (w szczególności Policji i Państwowej Straży Pożarnej) zalecane nie rzadziej niż raz na dwa lata.
- Wnioski z ćwiczeń są dokumentowane i uwzględniane w aktualizacji procedury.

Materiały edukacyjne dla uczniów

- Szkoła opracowuje uproszczone materiały edukacyjne dla uczniów — dostosowane do wieku — omawiane podczas ćwiczeń alarmowych i szkoleń.
- Materiały nie zastępują niniejszej procedury.

Aktualizacja procedury

Procedura podlega przeglądowi nie rzadziej niż raz w roku oraz niezwłocznie po zmianie przepisów prawa, istotnej zmianie organizacji lub infrastruktury placówki, przeprowadzeniu ćwiczeń ujawniających konieczność zmian, a także po wystąpieniu zdarzenia wymagającego zastosowania procedury lub działań służb na terenie placówki lub w jej bezpośrednim otoczeniu. W przypadku stwierdzenia takiej potrzeby procedura podlega aktualizacji. Zmiany wprowadza dyrektor lub osoba go zastępująca.

Dokumentacja

- Procedura jest przechowywana w sekretariacie szkoły w formie papierowej oraz elektronicznej.
- Szkoła przechowuje w sekretariacie aktualną papierową listę kontaktów awaryjnych — numery telefonów rodziców, służb i kluczowych pracowników — na wypadek awarii systemów elektronicznych.
- Każdy pracownik potwierdza zapoznanie się z procedurą własnoręcznym podpisem lub w formie elektronicznej.
- Dokumentacja zdarzeń kryzysowych jest przechowywana przez okres wymagany przepisami prawa.

Procedura wchodzi w życie z dniem zatwierdzenia przez dyrektora szkoły.

Dyrektor: Data:

Autor opracowania:

kmdr por. SG (rez.) Andrzej Jękałski – ekspert ds. zarządzania kryzysowego i bezpieczeństwa

Współpraca merytoryczna:

mjr rez. Tomasz Jękałski – ekspert ds. zarządzania kryzysowego i bezpieczeństwa

e-mail: jekalskibezpieczenstwo@gmail.com tel.: +48 606 463 934

Dokument stanowi opracowanie autorskie chronione prawem autorskim. Kopiowanie, powielanie lub wykorzystywanie bez zgody autora jest zabronione.